

anti-pest protocol

SPRING **HIGH**

Versie 1: 14 oktober 2025

Inhoudsopgave:

1. Vooraf.....	3
2. Pesten.....	4
3. Het pestprotocol	7
4. Het stappenplan na een melding van pesten	10
5. Digitaal pesten.....	12
6. Bijlage	14

1. Vooraf

Dit is het pestprotocol van Spring High. Een document met achtergrondinformatie over pesten en de manier waarop we hier op Spring High mee om willen gaan. De informatie in dit document is bedoeld voor docenten, ouders en leerlingen.

Het belangrijkste doel is om duidelijkheid te scheppen en handvatten te geven om een zo veilig mogelijk schoolklimaat te scheppen.

Waarden, leidende principes en uitgangspunten

Om de leergemeenschap vorm te geven, hebben wij een aantal uitgangspunten geformuleerd:

- Wij willen leren
- Relatie vinden wij belangrijk
- Diversiteit is een kracht
- Leren is een wederkerig proces
- Iedereen doet mee

Wij starten de dag met een check-in om rustig te kunnen 'landen' in het schoolse. In deze gesprekken ligt de nadruk op ons leer-, leef- en werkklimaat en geven leerlingen elkaar feedback op hoe zij het gedrag van elkaar ervaren.

Elkaar helpen, aanspreken en verantwoordelijkheid nemen voor jezelf en anderen resulteert erin dat wij samen de school maken. Fouten maken mag en moet, daar leer je van, ook in onderling verkeer. Samen gaan we uitdagingen aan en geven wij ruimte aan wie jij bent. Erkenning, diversiteit en leren van elkaar zijn onderdelen van de groepsvorming op Spring High. Aan de hand van wisselende groepsindelingen, samenwerkingsopdrachten en sportactiviteiten werken wij aan groepsvorming en de Spring High cultuur. Onze leerlingen zitten door elkaar, qua leeftijd en niveau, wij stimuleren de kracht van diversiteit. Inclusie is ons streven.

Hier wordt niet gepest?!

Hoe fijn en veilig de sfeer voor de ene leerling ook is, voor de andere leerling kan het soms toch onprettig en onplezierig voelen. Hij/zij/hen kan zich gepest voelen of ook daadwerkelijk negatieve aandacht krijgen.

In al onze contacten met leerlingen en ouders staat bovenaan dat wij leerlingen en ouders altijd uitdrukkelijk uitnodigen om te delen als ze zich niet prettig voelen, zodat wij hier samen gericht aan kunnen werken. Onze driejaarlijkse gesprekken van ruim 20 minuten tussen leerling, ouder(s) en coach vormen een goede basis voor een stevig contact.

Het uitgangspunt:

Wij gaan met elkaar in gesprek en blijven met elkaar in dialoog zodat wij ons gezien en betrokken voelen nemen wij dan meteen ter harte. We zorgen voor een nauwe samenwerking tussen leerpleincoördinator, coach, pedagogische medewerkers en veiligheidscoördinator

2. Pesten

Wat is pesten?

We spreken van pesten als dezelfde persoon regelmatig en systematisch bedreigd en geïntimideerd wordt. Pesten is een vorm van geweld en daarmee grensoverschrijdend en zeer bedreigend.

Een klimaat waarin gepest wordt, tast iedereen aan. In een klas waar gepest wordt, kunnen alle leerlingen en docenten slachtoffer worden. Pestgedrag moet dan ook door iedereen serieus worden genomen.

Het lastige is dat veel pestgedrag zich in het verborgene afspeelt, zodat het moeilijk is om er grip op te krijgen. En zelfs als het pestgedrag wordt opgemerkt, weten omstanders niet altijd hoe ze ermee om kunnen gaan. Dat is ook de reden van dit pestprotocol. Docenten en onderwijsondersteunend personeel hebben echter een taak (samen met de ouders en de leerlingen zelf) bij het tegengaan van pesten.

Leerlingen moeten weten dat ze hulp kunnen krijgen van volwassenen in de school en hierom durven vragen. Volwassenen dienen oog te hebben voor de signalen van leerlingen. Ze dienen interesse te tonen en te luisteren naar wat de leerlingen te vertellen hebben. Voor mentoren betekent dit dat ze groepsgesprekken houden, aandacht hebben voor de groeps sfeer en het functioneren van individuele leerlingen in de groep. Ze maken afspraken met de klas en zorgen ervoor dat deze afspraken nagekomen worden.

Hoe wordt er gepest?

Met woorden:

- vernederen, belachelijk maken
- schelden
- dreigen
- met bijnamen aanspreken
- gemene briefjes, online pesten

Lichamelijk:

- trekken aan kleding, duwen en sjorren
- schoppen en slaan
- krabben en aan haren trekken
- wapens gebruiken

Achtervolgen:

- opjagen en achterna lopen
- in de val laten lopen, klem zetten of rijden
- opsluiten

Uitsluiting:

- doodzwijgen en negeren

- uitsluiten van feestjes
- bij groepsopdrachten

Stelen en vernielen:

- afpakken van kledingstukken, schooltas, schoolspullen, telefoon
- kliederen op boeken
- banden lek prikken, fiets beschadigen

Afpersing:

- dwingen om geld of spullen af te geven
- het afdwingen om iets voor de pestende leerling te doen.

Via social media:

- Foto's bewerken en op social media plaatsen
- Heimelijk filmen of foto's maken en zonder toestemming op social media

Tussen plagen en pesten loopt een diffuse grens, die voor ieder persoonlijk verschillend is.

Wij gebruiken de volgende vuistregel::

- Bij plagen is er sprake van gelijkwaardigheid: beide partijen vinden het 'leuk'.
- Bij pesten is er sprake van ongelijkwaardigheid. Eén van de partijen vindt het niet 'leuk'.

De gepeste leerling

Sommige leerlingen lopen meer kans om gepest te worden dan anderen. Dat kan met hun uiterlijk, gedrag, gevoelens en sociale uitingsvormen te maken hebben. Bovendien worden kinderen pas gepest in situaties waarin pesters de kans krijgen om een slachtoffer te pakken te nemen, dus in onveilige situaties.

Een kind dat wordt gepest, praat er thuis en op school vaak niet over. Redenen hiervoor kunnen zijn:

- schaamte - angst dat ouders met de school of met de pester gaan praten en dat het pesten dan nog erger wordt;
- het probleem lijkt onoplosbaar
- het idee dat het niet mag klikken.

Mogelijke signalen van gepest worden (ook van belang voor ouders)

- Niet meer naar school willen
- Niet meer over school vertellen thuis
- Nooit meer andere kinderen mee naar huis nemen of bij anderen gevraagd worden
- Slechtere resultaten op school dan vroeger
- Regelmatig spullen kwijt zijn of met kapotte spullen thuiskomen
- Regelmatig hoofdpijn of buikpijn hebben - Blauwe plekken hebben op ongewone plaatsen
- Niet willen slapen, vaker wakker worden, bedplassen, nachtmerries hebben
- De verjaardag niet willen vieren
- Niet buiten willen spelen
- Niet alleen een boodschap durven doen

- Niet meer naar een bepaalde club of vereniging willen gaan
- Bepaalde kleren niet meer willen dragen
- Thuis prikkelbaar, boos of verdrietig zijn
- Zelf blessures scheppen om niet naar school te hoeven

De pester

Pesters zijn vaak de sterkeren in hun groep. Zij zijn of lijken populair, maar zijn dat uiteindelijk niet. Ze dwingen hun populariteit af door stoer en onkwetsbaar gedrag. Van binnen zijn ze vaak onzeker en ze proberen zichzelf groter te maken door een ander kleiner te maken. Pesters krijgen vaak andere kinderen mee, want wie meedoet, loopt zelf de minste kans om slachtoffer te worden. Doorgaans voelen pesters zich niet schuldig, want het slachtoffer vraagt er in hun ogen immers om om gepest te worden. Daarnaast hebben pesters vaak ook een positieve blik op het gebruik van geweld.

Pesten kan een aantal oorzaken hebben:

- Een vaak gevoelde anonimiteit (ik besta niet); als een pester zich verloren voelt binnen een grote groep, kan hij zich belangrijker maken door een ander omlaag te drukken.
- Het moeten spelen van een niet-passende rol.
- Een voortdurende strijd om de macht in de klas.
- Een niet-democratisch leefmilieu binnen de school; iemand is autoritair en laat op een onprettige wijze blijken dat hij de baas is.
- Dergelijke spanningen kunnen op een zondebok worden afgereageerd.
- Een gevoel van incompetentie op school (slechte cijfers of een laag niveau).
- Een zwak gevoel van autonomie (te weinig zelfstandigheid en verantwoordelijkheid) of juist een te sterk gevoel voor autonomie.
- Een negatief zelfbeeld, weinig eigenwaarde.
- Een problematische thuissituatie, negatief voorbeeldgedrag van ouders/verzorgers.

De meelopers

Meelopers zijn omstanders die incidenteel actief of passief meedoen met het pesten. Dit gebeurt meestal uit angst om zelf in de slachtofferrol terecht te komen, maar het kan ook zo zijn dat meelopers stoer gedrag wel interessant vinden en dat ze denken in populariteit mee te liften met de pester. Verder kunnen leerlingen meelopen uit angst vrienden of vriendinnen te verliezen.

De zwijgers

De meeste leerlingen houden zich afzijdig als er wordt gepest. Ze voelen zich wel vaak schuldig over het feit dat ze niet in de bres springen voor het slachtoffer. Het is belangrijk deze leerlingen tot helpers te maken. Het aanpakken van pesten is onacceptabel en vraagt om een duidelijke en krachtige reactie vanuit de school. De grote vraag is hoe dat het beste kan en vooral ook hoe we dat binnen een vestiging en een onderwijsteam het beste kunnen aanpakken.

Pesten kan grote gevolgen hebben voor de gepeste (onzekerheid, faalangst, depressie, zelfdoding) en de pester (problemen met sociale relaties, positief tegenover het gebruik van geweld, heeft grotere kans in het criminele circuit terecht te komen).

3. Het pestprotocol

Het Nationaal Onderwijsprotocol tegen pesten (zie bijlage I) vormt de verklaring van de vertegenwoordiging van de school en de ouders waarin is vastgelegd dat we pestgedrag op school niet accepteren en volgens een vooraf bepaalde handelwijze gaan aanpakken.

Uitgangspunten

Een dergelijk protocol kan alleen functioneren als aan bepaalde voorwaarden is voldaan:

1. De school actief in het scheppen van een veilig, pedagogisch klimaat waarbinnen pesten als onacceptabel gedrag wordt ervaren.
2. Pesten moet als een probleem worden gezien door alle direct betrokken partijen: docenten, onderwijsondersteunend personeel, ouders en leerlingen. Met het ondertekenen van het Nationaal onderwijsprotocol (zie bijlage I) laten alle betrokken partijen zien, dat zij bereid zijn tot samenwerking om de problemen rond pesten aan te pakken.
3. Docenten en onderwijsondersteunend personeel moeten pesten kunnen signaleren en vervolgens duidelijk stelling nemen tegen het pesten.
4. De school dient te beschikken over een directe aanpak wanneer het pesten de kop opsteekt (het pestprotocol).
5. De school ontplooit preventieve (les)activiteiten.

De vijfsporenaanpak

Om het pestprotocol kracht bij te zetten is ons doel om te werken volgens de vijfsporenaanpak. Hiermee willen we iedereen zoveel mogelijk houvast bieden in het omgaan met pestgedrag.

Dit houdt in:

De algemene verantwoordelijkheid van de school

- De school zorgt dat de medewerkers voldoende informatie hebben over het pesten in het algemeen en het aanpakken van pesten.
- De school werkt aan een goed beleid rond pesten, zodat de veiligheid van leerlingen binnen de school zo optimaal mogelijk is waardoor een klimaat ontstaat waarin pesten bespreekbaar gemaakt kan worden.
- Alle medewerkers van de school vervullen een voorbeeldfunctie bij het signaleren en tegengaan van pestgedrag. Concreet houdt bovenstaande (o.a.) in dat er op Spring High een gezamenlijke 'kick off' zal plaatsvinden omtrent de aanpak van pesten.
- Er zal materiaal / literatuur beschikbaar zijn over pesten en dit zal up to date gehouden worden.
- In de vergadercyclus op school zal er structureel aandacht zijn voor het onderwerp pesten en er zal ingezet worden op deskundigheidsbevordering op de verschillende gebieden rondom pesten. Hierdoor kunnen medewerkers geschoold worden en zo 'aandachtsfunctionaris' worden op een bepaald gebied (denk bijvoorbeeld aan cyberpesten).

Het bieden van steun aan de jongere die gepest wordt én aan de pester

- Het probleem wordt serieus genomen.
- Er wordt uitgezocht wat er precies gebeurd is, dit betekent dus dat alle partijen gehoord worden.
- Er wordt overlegd over mogelijke oplossingen.
- Het aanbieden van hulp door de mentor, zo nodig op te schalen naar leerlingbegeleider en zorgteam
- De gepeste jongere wordt structureel bevraagd door mentor om te monitoren

Het betrekken van de leergemeenschap bij het pesten

- De leerpleincoördinator en coaches bespreken met het leerplein het pesten en benoemt de rol van alle leerlingen en die van de school hierin.
- Er wordt gesproken over mogelijke oplossingen en wat de klas kan bijdragen aan een verbetering van de situatie.
- De leerplein coördinator en coaches komen hier in de toekomst structureel op terug (wekelijks tijdens de kring en coach momenten).

Het bieden van steun aan de ouders

- Ouders die zich zorgen maken over pesten worden serieus genomen.
- De school werkt samen met de ouders om het pesten aan te pakken.
- De school geeft adviezen aan de ouders in het omgaan met hun gepeste of pestende kind
- De school verwijst de ouders zo nodig naar deskundige hulpverleners.

De ouders van leerlingen die gepest worden, kunnen er moeite mee hebben dat hun kind aan zichzelf zou moeten werken. Hun kind wordt gepest en dat moet gewoon stoppen. Dat klopt, het pesten moet stoppen. Echter, een gepest kind wil zich niet alleen veilig voelen op school; het wil ook geaccepteerd worden. Het verlangt ernaar om zich prettig en zelfverzekerder te voelen. Daar kan begeleiding of een passende training aan bijdragen.

Preventieve maatregelen

- Elke leerpleincoördinator en coach bespreekt aan het begin van het schooljaar. Dit is onderdeel van de opstart van het jaar.
- In alle leerjaren wordt aandacht besteed aan pesten in één of meerdere kring en coach momenten. De leerlingen onderschrijven aan het eind van deze les(sen) een aantal samen gemaakte afspraken (het contract 'omgaan met elkaar').
- Indien een leerpleincoördinator en/of coach daartoe aanleiding ziet, besteedt hij expliciet aandacht aan pestgedrag in een groepsgesprek. Hierbij worden de rol van de pester, het slachtoffer, de meelopers en de zwijgers opnieuw benoemd en besproken.
- Van de gesprekken rond pesten worden aantekeningen gemaakt, die door de leerpleincoördinator en coach worden bewaard in het leerlingvolgsysteem (Magister) van zowel de leerling die pest als van de leerling die gepest wordt.

(Basis- contract)

Hieronder het contract dat kan dienen als basis. Dit kan per leerplein, desgewenst, worden aangevuld.

Contract "omgaan met elkaar"

Ik vind dat iedereen zich veilig moet voelen in school. Daarom houd ik mij aan de volgende afspraken:

1. Ik accepteer de ander zoals hij is en ik discrimineer niet.
2. Ik scheld niet en doe niet mee aan uitlachen en roddelen.
3. Ik blijf van de spullen van een ander af.
4. Als er ruzie is zoek ik iemand die de ruzie helpt oplossen.
5. Ik bedreig niemand, ook niet met woorden of digitaal.
6. Ik neem geen wapens of drugs mee naar school.
7. Ik gebruik geen geweld, ook geen digitaal geweld.
8. Als iemand mij hindert, vraag ik hem of haar duidelijk daarmee te stoppen.
9. Als dat niet helpt, vraag ik een docent of mijn mentor om hulp.

Jaarprogramma en preventief te werk gaan

Gouden weken (kennismaken en groepsvorming)

- Eerste 3 weken van het schooljaar
- Gerichte lessen op het gebied van regels, kennismaken en groepsvorming

Zilveren weken (periode na de herfstvakantie)

- Herhaling, regels en verwachtingen
- Gerichte lessen op het gebied van diversiteit, persoonsvorming en socialisatie

Happy new-year (periode na de kerstvakantie)

- Herhaling, regels en verwachtingen

Thema weken (Afsluiting trimester)

- Spring High spreads LOVE
- Diversiteit en paarse vrijdag
- Jaarafsluiting

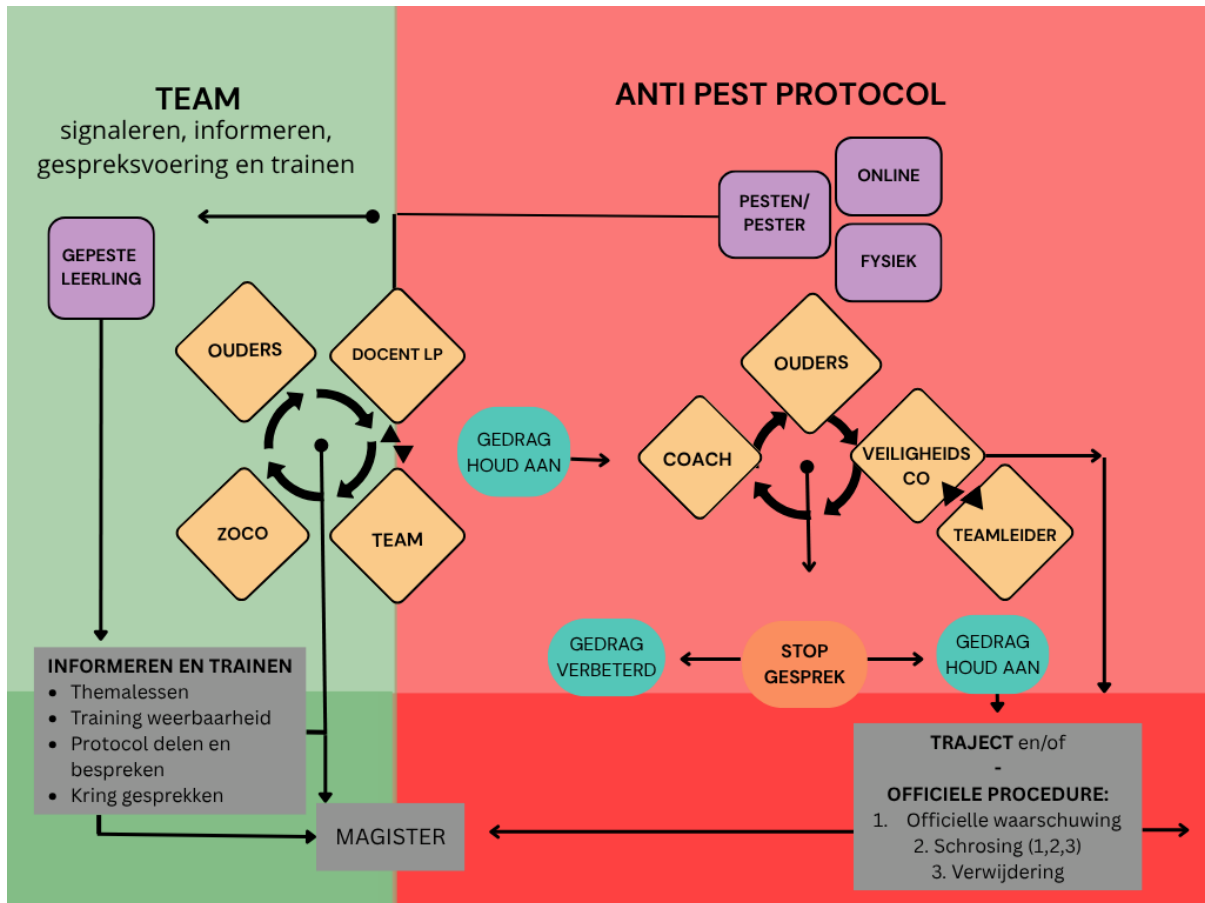
Thema lessen tijdens de kring (wekelijks)

- Gerichte lessen en gesprekken op het gebied van persoonsvorming en socialisatie

Thema lessen tijdens coaching (indien nodig)

- Gerichte lessen en gesprekken op het gebied van persoonsvorming en socialisatie

4. Het stappenplan na een melding van pesten

4.1 De leerplein coördinator en coach

Wanneer het pesten plaatsvindt in klassenverband, praat de coach en/of leerplein coördinator eerst met de gepeste en later met de pester apart.

Een leidraad voor deze gesprekken is te vinden in bijlage II en III.

Vervolgens organiseert de coach van de gepeste leerling een gesprek tussen beide leerlingen en probeert tot goede afspraken te komen.

De leerpleincoördinator of coach van één van de leerlingen praat met de klas. Dit is belangrijk in verband met het herstellen van de groeps sfeer en om te benadrukken welke verantwoordelijkheid ieder groeps lid heeft.

De leerpleincoördinator of coach bespreekt met de hele klas direct het vervolgtraject indien het pesten zich herhaalt. Indien het probleem escaleert, meldt de coach dit aan de veiligheidscoördinator. De coach van beide leerlingen brengen de ouders hiervan op de hoogte. De coach en veiligheidscoördinator zal de ouders, zo nodig, betrekken bij het vinden van een oplossing.

4.2 De veiligheidscoördinator kan, in onderling overleg,

- De coach en/of leerplein coördinator ondersteunen bij escalatie van het pestgedrag en wanneer het pesten het klassenverband overstijgt.
- Hij/zij heeft een gesprek met de gepeste en de pester apart of organiseert direct een gesprek tussen beiden. De veiligheidscoördinator en/of coach heeft contact met ouders hierover.

In het contact met de pester is het doel drieledig, namelijk:

- confronteren (zie bijlage III)
- mogelijke achterliggende problematiek op tafel krijgen
- duidelijkheid geven over het vervolgtraject
- In het contact met de gepeste wordt gekeken of er achterliggende problematiek is
- De pester wordt verplicht om een reflecterend verslag te schrijven over pesten in het algemeen en over de situatie waarin hij gepest heeft in het bijzonder; de gepeste wordt hulp aangeboden op vrijwillige basis.
- Hij stelt alle betrokken ouders op de hoogte van het vervolgtraject.
- Er wordt een verzoeningsgesprek tussen gepeste en pester gehouden.
- Hij koppelt alle informatie weer terug naar de coach van beide leerlingen

4.3 Gesprek over reflecterend verslag

De pester schrijft (buiten lestijd!) een reflecterend verslag. Het doel van dit verslag is zicht krijgen op eigen handelen en het gevoel maken van de pester voor wat hij aanricht bij de gepeste leerling. Het verslag zal worden besproken, in het bijzijn van ouders/verzorgers, door de veiligheidscoördinator.

4.4. Schorsing

Bij aanhoudend pestgedrag wordt het 'storend gedrag' en daarbij horende consequenties verder afgehandeld volgens het stappenplan bij storend gedrag en officiële waarschuwingen procedure. De teamleider kan altijd besluiten om een officiële waarschuwing of zelfs schorsing op te leggen wanneer hij vindt dat dat gepast is.

4.5 Verwijdering van de school

Wanneer het gedrag van de pester niet verandert, kan en wil de school geen verantwoordelijkheid meer nemen voor de veiligheid van de overige leerlingen. Er kan het "Stappenplan gedrag en veiligheid" verder aangestuurd worden op verwijdering.

4.6 De taak van (vak)docenten

De docenten en pedagogisch medewerkers hebben vooral een signalerende rol. Wanneer zij pesten waarnemen of redenen hebben om pesten te vermoeden, wordt er van hen verwacht dat zij hierop adequaat reageren en een melding doen bij leerpleincoördinator, coaches en veiligheidscoördinator om hulp en overleg in gang te zetten.

4.7 De rol van de zorgcoördinator

De zorgcoördinator ondersteunt de coaches en veiligheidscoördinator waar nodig.

Het hierboven weergegeven stappenplan is een algemene leidraad; als een interventie succes heeft, kunnen vervolgstappen achterwege blijven.

5. Digitaal pesten ofwel Cyberpesten

Wat is Cyberpesten

Cyberpesten (of digitaal pesten) is het pesten of misbruiken via het internet (via computer of mobiele telefoon). Cyberpesten kan nog veel harder zijn dan pesten in het 'gewone', dagelijkse leven. Dit komt doordat de daders gemakkelijk anoniem kunnen blijven en de reikwijdte van het internet veel groter is. Tegelijkertijd komen kinderen er op steeds jongere leeftijd mee in aanraking.

Hoe wordt er gepest

- pest-mail (schelden, beschuldigen, roddelen, beledigen)
- stalking: het stelselmatig lastig vallen van iemand door het blijven sturen van hate-mail of het dreigen met geweld in chatrooms, via whatsapp-berichten en andere sociale media
- het tegenkomen van ongewenst materiaal zoals: porno en kinderporno, gewelddadig materiaal etc.
- ongewenst contact met vreemden
- webcam-seks: beelden die ontvangen worden kunnen opgeslagen worden en te zijner tijd misbruikt worden
- hacken: gegevens stelen of instellingen aanpassen. Ook het uit naam van een ander versturen van pest-mail.
- Bewerken van beelden van slachtoffers en die vervolgens ongevraagd delen in online groepen

De mentor kan altijd verwijzen naar de site www.meldknop.nl

Stappenplan na melding van cyberpesten:

- Vraag de leerling de berichten te bewaren / op te slaan (print screen of schermopname)
- Leg uit dat het belangrijk is om NIET te reageren op nare berichten / pesten / bedreigen. Actie leidt (bijna) altijd tot reactie; niet reageren vergroot de kans dat het stopt. Adviseer het contact- / 'de vriend'- / de afzender die pest te blokkeren of te verwijderen.
- Als het duidelijk is wie de nare berichten heeft gestuurd: ga met beide partijen om tafel en probeer het uit te praten. Bewustwording van het effect dat gedane uitspraken op social media heeft, is erg belangrijk. Als gespreksleider ook de context aangeven: Uitspraken die als bedreigingen kunnen worden opgevat ('ik ga je dood maken') zijn strafbaar. Daar kan aangifte van gedaan worden.
- Indien dit gesprek heeft geleid tot verzoening: spreek af dat men elkaar met rust laat.
- Zo niet: contact ouders opnemen (van beide partijen). Die informeren en vragen erop toe te zien dat zoon/dochter via social media geen contact met elkaar opnemen. Met de ouders van de gepeste leerling de mogelijkheid van aangifte doen bespreken; met de ouders van de pestende leerling aangeven dat de andere partij aangifte kan gaan doen.
- Bij herhaling van digitaal pesten: Verplicht maken van een verslag over dit onderwerp met reflectief gedeelte. Hierna heeft de leerpleincoördinator, coach of

veiligheidscoördinator een gesprek hierover met de leerling en zijn ouders/verzorgers.

- Schoolagent kan ook ingeschakeld worden om te zorgen voor bewustwording en om ervoor te zorgen dat het stopt en niet meer plaatsvindt.

6. Bijlagen

Bijlage I

LEIDRAAD VOOR EEN GESPREK MET DE GEPESTE LEERLING

Feiten

- Klopt het dat je gepest wordt? (h)erkenning van het probleem
- Door wie word je gepest? (doorvragen: zijn er nog meer?)
- Waar word je gepest? (doorvragen: zijn er nog meer plekken?)
- Hoe vaak word je gepest?
- Hoe lang speelt het pesten al?
- Weten je ouders of andere personen dat je gepest wordt?
- Wat heb je zelf tot nu toe aan het pesten proberen te doen?
- Zijn er jongeren die jou wel eens proberen te helpen?
- Wat wil je dat er nu gebeurt; wat wil je bereiken?
- Bespreek samen met de leerling wat hij/zij kan doen tegen het pesten en bekijk waar de leerling aan wil werken om de situatie te verbeteren.

Let daarbij op de volgende aspecten:

- Hoe communiceert de leerling met anderen?
- Welke lichaamstaal speelt een rol?
- Hoe gaat de leerling om met zijn gevoelens en hoe maakt hij deze kenbaar aan anderen?
- Heeft de leerling genoeg vaardigheden om weerbaarder gedrag te tonen naar de pester?

Gepeste jongeren lopen vaak rond met het gevoel dat er iets mis is met ze. Daardoor hebben ze moeite om voor zichzelf op te komen. Ergens is er iets in zichzelf dat de pester gelijk geeft. Besteed hier aandacht aan want niemand kan een ander klein maken zonder diens toestemming!

Bijlage II

LEIDRAAD VOOR EEN GESPREK MET EEN LEERLING DIE PEST

Het doel van dit gesprek is drieledig:

- De leerling confronteren met zijn gedrag en de pijnlijke gevolgen hiervan
- Achterliggende oorzaken boven tafel proberen te krijgen
- Het schetsen van de stappen die volgen wanneer het pestgedrag niet stopt

Confronteren

Confronteren en kritiek geven is niet hetzelfde.

Confronteren is:

- probleemgericht en richt zich op gedrag wat waar te nemen is. Zodra we interpretaties gaan geven aan gedrag, wordt het persoonsgericht, bijvoorbeeld: je hebt cola in de tas van Piet laten lopen. Dat doe je zeker omdat je graag de lolligste bent! Zodra we gaan interpreteren, reageren we een gevoel van frustratie op die ander af en zijn we gestopt met confronteren en begonnen met kritiseren.
- relatiegericht. Je bent heel duidelijk op de inhoud, in wat je wilt en niet wilt maar met behoud van de relatie. Bijvoorbeeld: Ik vind dat je heel erg gemeen doet tegen haar en ik wil dat je daarmee ophoudt. Zeg nooit: Je bent heel gemeen. Je wilt duidelijk verder met de jongere. Kritiek op de persoon voelt als een beschuldiging/afwijzing. Eigenlijk zeg je daarmee dat de pester een waardeloos mens is.
- specifiek blijven. Je benoemt de situatie waar het over gaat en vermijdt woorden als altijd, vaak en meestal. Kritiek wordt vaak algemeen.
- veranderingsgericht. Je stelt zaken vast en gaat vervolgens inventariseren hoe het anders kan.

Achterliggende oorzaken

Nadat het probleem benoemd is, richt jij je op het waarom? Hoe komt het dat je dit gedrag nodig hebt? Wat levert het jou op? Wat reageer je af op die ander? Etc. Maak duidelijk dat er een tekort aan empathisch vermogen zichtbaar wordt in dit gedrag. Wat ga je daaraan doen? Bied zo nodig hulp aan van de leerlingbegeleider (op vrijwillige basis).

Het pestgedrag moet stoppen

Wees duidelijk over de stappen die volgen, wanneer het pestgedrag niet stopt (zie richtlijnen pesten).

Bijlage III

Stappenplan voor mentor bij klassen-incidenten en pesten.

Elke leerpleincoördinator bespreekt aan het begin van het schooljaar de algemene afspraken en regels in de groep. Afspraken en gedragsverwachtingen worden ook tijdens de 1 op 1 coachmomenten besproken met leerlingen.

Het onderling plagen en pesten wordt hierbij genoemd en onderscheiden. Plagen mag wel, pesten niet. Maar wanneer is het nog plagen en wanneer wordt het pesten? Ook wordt duidelijk gesteld dat pesten gemeld moet worden, niet als klikken maar als hulp!

Stappenplan:

Stap 1: Docenten, leerlingen, ouders signaleren pestgedrag en geven dit door aan de mentor.

Stap 2: Mentor analyseert en verzamelt de meeste gegevens. Wie is er bij betrokken, wat is er aan de hand?

Stap 3 : Wanneer het pesten plaatsvindt in klassenverband, praat de mentor eerst met de gepeste en later met de pester apart. (Een leidraad voor deze gesprekken is te vinden in bijlage I en II.)

Stap 4: Vervolgens organiseert de mentor een gesprek tussen beide leerlingen (en probeert tot goede afspraken te komen).

Stap 5: De mentor praat met de klas. Dit is belangrijk in verband met het mobiliseren van de middengroep (de verschillende rollen worden besproken

1. Meelopers
2. Zwijgers
3. Gepeste
4. Pester, benadrukken van de verantwoordelijkheid van ieder groepslid, mogelijke oplossingen waarbij de groep kan bijdragen) en het herstellen van de groepssfeer.

Stap 6: De mentor bespreekt met de hele klas direct het vervolgtraject indien het pesten zich herhaalt.

Stap 7: De mentor bewaakt de voortgang(wekelijks op terug komen) en zorgt voor verslaglegging

Stap 8: Indien het probleem escaleert(lijkt het pesten structureel) dan meldt de mentor dit aan de leerlingbegeleider van de leerling(en).De mentor brengt de ouders hiervan op de hoogte. De leerlingbegeleider zal de ouders, zo nodig, betrekken bij het vinden van een oplossing.

Bijlage IV

STAPPENPLAN veiligheidscoördinator

Stappenplan veiligheidscoördinator na melding van pesten De leerpleincoördinator en/of coach hebben het stappenplan doorlopen. Het probleem escaleert en de veiligheidscoördinator wordt door de coach op de hoogte gebracht. De ouders worden door de coach op de hoogte gebracht dat de veiligheidscoördinator betrokken wordt.

Stappenplan:

Stap 1: De veiligheidscoördinator heeft een gesprek met de gepeste en de pester of organiseert direct een gesprek met beiden. (procedure uitleggen)

Stap 2: De veiligheidscoördinator heeft contact met de ouders na het gesprek met de leerlingen. (Procedure uitleggen)

Stap 3: De veiligheidscoördinator meldt de leerlingen in het interne ZAT. DE GEPESTE

Stap 4: De veiligheidscoördinator heeft een vervolg gesprek met de gepeste:

- achterliggende problematiek achterhalen

Stap 5: De veiligheidscoördinator heeft contact met ouders over achterliggende problematiek en de hulp die evt. ingezet kan worden.

Stap 6: De veiligheidscoördinator koppelt alle informatie weer terug naar de leerplein coördinator en coach en zet dit in magister.

PESTER:

Stap 4: De veiligheidscoördinator heeft een vervolg gesprek met pester: -confronteren - achterliggende oorzaken -de stappen die volgen als het pesten niet stopt (reflectieverslag/schorsing/verwijdering)

Stap 5: De veiligheidscoördinator heeft contact met ouders over achterliggende problematiek en de hulp die evt. ingezet kan worden.

Stap 6: De veiligheidscoördinator laat de pester een reflectie verslag schrijven. Dit wordt met pester en ouders besproken.

Stap 7: Er wordt een verzoeningsgesprek gehouden tussen pester en gepeste.

Stap 8: De veiligheidscoördinator koppelt alle informatie weer terug naar de leerpleincoördinator en coach en zet dit in magister.

BIJLAGE V

STAPPENPLAN NA MELDING CYBERPESTEN

Stap 1: Vraag de leerling de berichten te bewaren / op te slaan (print screen of schermafdruck)

Stap 2: Leg uit dat het belangrijk is om NIET te reageren op nare berichten / pesten / bedreigen. Actie leidt (bijna) altijd tot reactie; niet reageren vergroot de kans dat het stopt. Adviseer het contact- / 'de vriend'- / de afzender die pest te blokkeren of te verwijderen.

Stap 3: Als het duidelijk is wie de nare berichten heeft gestuurd: ga met beide partijen om tafel en probeer het uit te praten. Bewustwording van het effect dat gedane uitspraken op social media heeft, is erg belangrijk. Als gespreksleider ook de context aangeven: Uitspraken die als bedreigingen kunnen worden opgevat ('ik ga je dood maken') zijn strafbaar. Daar kan aangifte van gedaan worden.

Stap 4: Indien dit gesprek heeft geleid tot verzoening: spreek af dat men elkaar met rust laat.

Stap 5: Zo niet: contact ouders opnemen (van beide partijen). Die informeren en vragen erop toe te zien dat zoon/dochter via social media geen contact met elkaar opnemen. Met de ouders van de gepeste leerling de mogelijkheid van aangifte doen bespreken; met de ouders van de pestende leerling aangeven dat de andere partij aangifte kan gaan doen.

Stap 6: Bij herhaling van digitaal pesten: Verplicht maken van een verslag over dit onderwerp met reflectief gedeelte. Hierna heeft de leerlingbegeleider of coördinator schoolcultuur & veiligheid een gesprek hierover met de leerling en zijn ouders/verzorgers. De mentor kan altijd verwijzen naar de site

BIJLAGE VI

GEDRAGSVOORWAARDEN EN HELPENDE ZINNEN

Op deze verwachtingen kun je leerlingen aanspreken, je kunt een leerling met deze zinnen aanspreken bij het zien of horen van storend gedrag:

“Zo doen wij het hier, dit willen wij zien”

- We heten elkaar welkom bij de deur
- We hebben respect voor elkaar
- We helpen elkaar
- We geven en ontvangen positieve feedback van elkaar
- We nemen een onderzoekende houding aan
- We luisteren naar elkaar
- We tonen zelfreflectie
- We nemen een actieve werkhouding aan
- We houden de school netjes
- We houden pauze in de kantine
- We werken samen aan een prettig schoolklimaat
- Wij pesten niet, wij vermijden fysiek contact en komen niet aan andermans spullen